

PLÁN MOBILITY BRNO

MARTIN HÁJEK

NÁVRH VIZE

Pohyb po aglomeraci je přirozený, neboť je pro každého přizpůsoben na míru. Provozovatelé dopravy mají perfektní znalost požadavků zákazníků a sledují jejich cestovní návyky a trendy v reálném čase. Zákazník nechce nést žádné riziko spojené s dopravou. Nechce čekat ani minutu vlivem neoptimalizované sítě. Nechce mít problémy spojené s vlastnictvím vozidla nebo placením služeb. Nechce na ulici vidět zaparkovaná auta.

Výrazně vzrostl podíl práce z domu nebo blízkého CoWork centra. Populace stárne a chce se pohybovat co nejpřirozeněji – pěšky nebo na kole po oddělených cyklostezkách. Počet uražených kilometrů stále klesá. Individuální doprava (je ještě rozdíl mezi individuální a veřejnou dopravou?) prošla revolucí.

Autonomní elektrická vozidla s optimalizovanou kapacitou pro různé trasy provozované operátory mobility doplňují roli prestižní MHD (je otázkou zda se bude jednat z hlediska business modelu o vlastněná vozidla a doplňkový car sharing, poolová vozidla, „družstevní“ vozidla, minibusy s řidičem a z hlediska způsobu řízení vozidla řízená člověkem nebo počítačem). Problém se zabíráním prostoru zaparkovanými vozidly se snižuje – jsou stále v pohybu nebo v depu, kde plní zároveň roli balančních kapacit pro obnovitelné zdroje. Očekávané trendy v mobilitě již dnes předurčují stávající trendy v telekomunikacích.

Metropolizace Brna v návaznosti na Prahu a nově také na bližší Vídeň

Dostavěná dálnice a rychlodráha do Vídně učiní z Brna, podobně jako Bratislavy, širší zázemí města Vídně, které ji bude kulturně bližší, než jsou některá sídliště s obyvateli neevropského původu vzniklá jak na vídeňských, tak na pražských i brněnských sídlištích. Čilý ruch mezi Brnem a Vídní bude vzkvétat a osa na trase mezi Vídní a Brnem bude nasávat aktivity z širšího zázemí Moravy skrze Brno a konkurovat tak nynější silné vazbě na Prahu, posílené úspěšně dokončenou rekonstrukcí D1 v celé délce a dokončení rychlodráhy do Prahy. Význam centrálního nádraží v Brně vzroste, včetně požadavku na celodenní parkování v podzemí pro pravidelně jezdící návštěvníky Prahy a Vídně jezdícími 2 až 3 x týdně za prací. Naopak význam letiště v Brně pravděpodobně poklesne v návaznosti na hierarchicky výše postavené letiště ve Vídni snadno dostupné rychlodráhou.

OBLAST ZMĚNY

Znalost

Města, která se dnes nacházejí na víceméně stejné úrovni poskytovaných služeb, vstupují do nové éry. Do éry ostrého konkurenčního boje o zákazníka - obyvatele. Dobudování klíčové infrastruktury a její efektivní provoz se považuje za nutný standard. Zákazník očekává více. Chce žít v regionu, kde veřejná služba najde své místo v ekosystému mobilitních služeb a spolu s komerčními hráči vytvoří příjemné místo k životu. Komerční hráči utrácejí stamiliony, aby co nejlépe poznali svého Zákazníka a

PLÁN MOBILITY BRNO

odhadli jeho budoucí potřeby. Veřejná správa v této oblasti výrazně zaostává. Proto je první oblast změn zaměřena na radikální zvýšení úrovně znalosti potřeb zákazníků (občané, zaměstnavatelé, maloobchod+služby, samospráva – governance).

STRATEGICKÉ CÍLE

- Vytvoření komplexního nástroje „Živý Atlas Mobility“
  - Stejně IT technologie, které rychle mění svět, nám poskytují nesmírně cenná (BIG) data. Každý člověk resp. vozidlo nese detektor. Tyto data je nutné vytěžit. Proto je navržen tento nástroj, který pomocí Big dat, propojených specializovaných map a sady modelů umožní zachytit a interpretovat dynamiku jevů spojených s mobilitou osob a zboží v regionu. Počáteční „stránky“ Živého Atlasu Mobility by měly zachycovat pohyb skupin obyvatel/vozidel v reálném čase, motivy/důvodu poptávky po mobilitě, změny infrastruktury a umožňovat sledování trendů.
  - Indikátorem dosažení cíle, je kontinuální růst znalosti o mobilitě (množství, kvalita, rychlost informací a tzv. tvrdých dat). Dále rostoucí schopnost správně tyto data interpretovat.

OBLAST ZMĚNY

Flexibilita

Současné veřejné služby týkající se mobility nejsou na špatné úrovni, ale to nebyly ani telefony Nokia v době kdy Apple a spol. definovaly nový svět komunikačního byznysu. Rychlost reakce na blížící se změny poskytne městu konkurenční výhodu. Nejen formou zvýšení atraktivity města, ale zároveň vytvářením nových pracovních míst spojených s implementací služeb. Město musí nastavit procesy tak, aby stíhaly vývoj na trhu a byly připraveny je stále iterovat a popřípadě dynamicky měnit.

STRATEGICKÉ CÍLE

- Definování statické a dynamické složky mobility
  - Dnes je podchycena pouze statická složka – typicky formou územního plánu). Dlouhodobé procesy nejsou připraveny na rychlé změny (ať už technologické nesoucí sociálně pracovní změny nebo developerské). Je nutné nalézt vhodné formy propojení statické a dynamické složky.
- Nadstavit iterační procesy
  - Průběžné a opakované vyhodnocování strategie a adaptace na nové podmínky. Indikátorem dosažení cíle je míra pokrytí různých scénářů budoucího vývoje
- Schopnost reagovat na mimořádné situace
  - Vychází opět z perfektní znalosti reálného stavu a historických zkušeností podloženými tvrdými daty.

PLÁN MOBILITY BRNO

OBLAST ZMĚNY

Otevřenost

Město musí vstoupit do intenzivní diskuse s privátními hráči utvářejícími trendy v oblasti mobilních služeb. Musí definovat svou roli v ekosystému mobilitních služeb a přitom hledat symbiózu se strategiemi silných komerčních hráčů (vyhnout se jalovým investicím). Město musí využít znalosti „davů“. Uvolnit data a nechat odbornou i laickou veřejnost nad těmi daty pracovat. Město musí být otevřené novým technologiím.

STRATEGICKÉ CÍLE

- Sdílení dat znalostí a záměrů
  - Formou otevřených dat a transparentní diskuse využívat maxima ze znalostní základny obyvatel regionu.
- Město jako živá laboratoř
  - Iniciovat pilotní provozy, testy, výzkum a vývoj nových produktů podporující mobilitní služby.
- Nové efektivní způsoby vizualizace a prezentace záměrů
  - Současný způsob komunikace s odbornou i laickou veřejností je neefektivní. Složitě mnohostránkové elaboráty často odrazují čtenáře. Je nutné sledovat trendy na poli moderních komunikačních technik a tyto realizovat.
- Quick Wins
  - Spolu s politickým oznámením nové „otevřenější“ strategie spustit rychle realizovatelné aplikace podporující mobilitu. Jako ochutnávku budoucího vývoje a vzbuzení reálného zájmu obyvatel.

PLÁN MOBILITY BRNO

Návrh vývoje dělby přepravní práce

